

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

23.02.2024

Atzinums Nr. 5-04/2/2024
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu smilts un grants ieguvei
perspektīvajā smilts un smilts - grants atradnē “Jaunjurģeļi”

Derīgs līdz 2027. gada 23. februārim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “DVL”, reģistrācijas Nr. 40003579272, (turpmāk – Ierosinātāja), juridiskā adrese: Vecupes iela 3, Engure, Engures pagasts, Tukuma novads, elektroniskā pasta adrese: info@dvlbetons.lv.

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Geo Eko Risinājumi”, reģistrācijas numurs 40103207530, juridiskā adrese: Ēveles iela 14 k-1-2, Rīga, LV-1013; elektroniskā pasta adrese: geoekoris@gmail.com (turpmāk – Izstrādātāja)¹.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Birojā 2023. gada 30. martā iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums par derīgo izrakteņu ieguvei smilts un grants ieguvei perspektīvajā smilts un smilts-grants atradnē “Jaunjurģeļi”, Smārdes pagastā, Tukuma novadā. Ziņojuma aktualizētā redakcija Birojā iesniegta 2023. gada 14. decembrī (turpmāk – Ziņojums).

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Smilts un grants ieguve perspektīvajā smilts un smilts - grants atradnē “Jaunjurģeļi” (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ Ierosinātāja ar 2021. gada 12. novembra Ģenerālpilnvaru pilnvarojusi Izstrādātāju pārstāvēt pilnvaras devēja intereses jebkurā jautājumā ikvienā valsts un pašvaldību iestādē un sadarbībā ar trešajām personām, kas saistīts ar ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu un ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu paredzētajai darbībai – smilts un grants ieguve perspektīvajā smilts un smilts-grants atradnē “Jaunjurģeļi” (paredzētās darbības vieta – īpašums “Jaunjurģeļi”, Smārdes pagasts, Tukuma novads, kadastra Nr.90820120016, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 90820120016 un 90820120069).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Smilts un smilts-grants atradne “*Jaunjurģeļi*”² (turpmāk - Atradne) atrodas nekustamā īpašuma “*Jaunjurģeļi*”, Smārdes pagasts, Tukuma novads, kadastra Nr. 9082 012 0016, zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 9082 012 0016 un 9082 012 0069 (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) objekts ir smilts un grants ieguve Atradnē, kura atrodas nekustamā īpašuma “*Jaunjurģeļi*”, Smārdes pagasts, Tukuma novads, kadastra Nr. 9082 012 0016, zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 9082 012 0016 un 9082 012 0069 (turpmāk - Īpašums)³, kurš pieder Ierosinātājam⁴. Gadā paredzēts iegūt līdz 80 000 m³ derīgo izraķteņu.
- 3.1.2. VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) Derīgo izraķteņu krājumu akceptēšanas komisija⁵ Atradnē (11,959 ha platībā) ir akceptējusi N kategorijas smilts krājumus 443,68 tūkst. m³, t.sk. 21,53 tūkst. m³ zem pazemes ūdeņu līmeņa, un smilts-grants krājumus 597,95 tūkst. m³, t.sk. 78,93 tūkst. m³ zem pazemes ūdeņu līmeņa. Derīgā slāņa biezums noteikts līdz 11,50 m. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, ieguve atļauta un tiks realizēta tikai virs gruntsūdens līmeņa. Ņemot vērā minēto, faktiskie ieguvei pieejamie derīgo izraķteņu krājumi ir 941,17 tūkst. m³.
- 3.1.3. Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālā vides pārvalde⁶ (turpmāk – Dienests) ar 2021. gada 10. oktobra ietekmes sākotnējo izvērtējumu Nr. KU21SI0089 (turpmāk – Lēmums Nr. KU21SI0089) piemēroja IVN procedūru Ierosinātājas Paredzētajai darbībai.
- 3.1.4. Birojs 2022. gada 17. martā Ierosinātājam izsniedza Programmu Nr. 5–03/7/2022 Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk – Programma).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Paredzētās darbības vieta atrodas Tukuma novada Smārdes pagastā blakus pašvaldības autoceļam A-17 *Ventspils šoseja – Jurģeļi – Liepkalni* (turpmāk – Autoceļš A-17). Aptuveni 300m attālumā atrodas valsts galvenais autoceļš A10 *Rīga – Ventspils* (turpmāk – Autoceļš A10). Tuvākā pilsēta - Tukums - atrodas ~ 4,4 km attālumā uz ZR. Tuvākie ciemi ir Smārde 5,5 km attālumā uz ZA un Ozolnieki 1,56 km uz DR no Atradnes.
- 3.2.2. Darbības vieta robežojas ar lidostu Smārdes pagasta īpašumā “*Lidosta “Jūrmala”*”⁷ (turpmāk – Lidlauks) un lielākā daļa tās teritorijas atrodas Lidlauka gaisa kuģu

² Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” Zemes dzīļu informācijas sistēmā norādīto informāciju (saite: <https://videscentrs.lv/mc/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> skatīta 15.02.2024.) atradnes teritorijā ģeoloģiskā izpēte veikta 2021. gadā, krājumi ir akceptēti 20.03.2023. Derīgo izraķteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokols Nr.23.

³ Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā Kadastrs.lv (tīmekļvietne www.kadastrs.lv, skatīta 15.02.2024.) pieejamo informāciju Īpašuma platība ir 11,90 ha.

⁴ Ieraksts atbilst Programmā norādītajam.

⁵ Ziņojuma 2.1. nodaļa un LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā norādītā informācija (skatīts turpat).

⁶ Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojis-verienigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņem Atļauju pārvalde.

⁷ Lidosta ir SIA “*Sky Port*” lidosta Smārdes pagasta īpašumā “*Lidosta “Jūrmala”*”, kuras darbībai izsniegta piesārņojošās darbības atļauja (turpmāk arī - Atļauja) VE13IB0022, kura pārskatīta 2018. gada 19. janvārī

pacelšanās / nolaišanās 2 km sektorā un radiobākas zonā, bet visa Darbības vieta – 15 km zonā ap Lidlauka kontrolpunktu. Ņemot vērā minēto, IVN ietvaros veiktas konsultācijas ar valsts aģentūru “*Civilās aviācijas aģentūra*” (turpmāk – CAA) (Ziņojuma 3. pielikums) un VAS “*Latvijas Gaisa satiksme*” (turpmāk – LGS) (Ziņojuma 4. pielikums).

- 3.2.3. Atbilstoši Engures novada⁸ teritorijas plānojuma 2013. – 2025. gadam⁹ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Smārdes pagasta perspektīvās izmantošanas grafiskās daļas kartei “*Smārdes pagasta perspektīvā izmantošana*” Darbības vietai ir noteikts funkcionālais zonējums – *Lauku zemes (L)*. Saskaņā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) *Lauku zemes (L)* teritorijā ir atļauta arī derīgo izrakteņu ieguve¹⁰. Par Paredzētās darbības atbilstību Teritorijas plānojumam norādījusi arī Tukuma novada pašvaldība¹¹ (turpmāk – Pašvaldība).
- 3.2.4. Atbilstoši LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā esošajai informācijai, Darbības vietai tuvumā atrodas vairākas derīgo izrakteņu ieguves vietas smilts un smilts-grants atradnes “*Ruži*”, “*Lido*”, “*Krūziņi*” un “*Baumaņi*” (Ziņojuma 9. attēls un 3. tabula). Atradne “*Ruži*” atrodas 100 m attālumā uz Z no Darbības vietas, atradnē “*Lido*” aptuveni 330 m attālumā uz ZA, no Darbības vietas. Atradne “*Krūziņi*” aptuveni 160 m attālumā uz DA no Darbības vietas¹². Ziņojumā norādīts, ka atradnē “*Baumaņi*”, kas atrodas uz D no Darbības vietas nenotiek izstrāde¹³. Ziņojumā identificētas arī citas atradnes - smilts, smilts-grants atradnes “*Kalāči*” un “*Birzes*”, taču, ņemot vērā to atrašanās attālumu no Darbības vietas, kā arī to, ka šīs atradnes izmanto citus derīgā materiāla transportēšanas maršrutus, Ziņojumā novērtēts, ka Paredzētās darbības un atradņu “*Kalāči*” un “*Birzes*” savstarpējās ietekmes nav prognozējamas.
- 3.2.5. Ziņojumā identificētas Darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas “*Jaurģeļi*”, “*Lejasjurģeļi*”, “*Krūmiņi*”, “*Ataugas*”, “*Grantiņi*”, “*Krūmiņi*”, “*Zvaigznītes*”, “*Kopmaņi*” un “*Kalniņi*” (Ziņojuma 6. tabula un 11. attēls). Tuvākā māja “*Jurģeļi*” atrodas 33 m attālumā no Darbības vietas. Ziņojuma 7. tabulā un 8. tabulā, attiecīgi Alternatīva A un Alternatīva B¹⁴, apkopota informācija par derīgo izrakteņu transportēšanas maršrutiem tuvākajām dzīvojamām ēkām.
- 3.2.6. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, Paredzētās darbības teritorija atrodas Austrumkursas augstienes ZA daļā Spārenes viļņotā līdzenuma Ozolpils pacēluma A daļā. Darbības vietas un tās apkārtnes reljefs ir līdzens, ar absolūto augstumu 60 - 63 m v.j.l. Teritorijas ģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 3.4. nodaļā.
- 3.2.7. Paredzētās darbības vietas tiešā tuvumā nav nozīmīgu ūdensobjektu. Tuvākie ūdensobjekti atrodas ~ 1,4 km uz A no Darbības vietas – Skujupīte un Ozolpils purvs.

(pieejama Valsts vides dienesta tīmekļvietnē https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlauju-un-licencu-mekletajs/?company_name=sky+port&company_code=&s=1, skatīta 15.02.2024.).

⁸ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija Tukuma novads sastāv no teritoriālām vienībām –Tukuma, Engures, Jaunpils un Kandavas novadiem.

⁹ Tīmekļvietne https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_76 (skatīta 15.02.2024.).

¹⁰ TIAN 127.1. punkts nosaka, ka derīgo izrakteņu ieguvī, ja tas nav pretrunā citu normatīvo aktu prasībām, atļauts veikt funkcionālajā zonā Lauku zemes (L), savukārt 269.1.4. punkts nosaka, ka Lauku zemēs (L), papildus noteiktajam, veicot būvniecības ieceres sabiedrisko apspriešanu vai izstrādājot lokālplānojumus vai detālplānojumus, atļauts: derīgo izrakteņu ieguve un derīgo izrakteņu ieguves rūpniecības uzņēmums.

¹¹ Pašvaldības 2023. gada 27. aprīļa vēstule Nr. TND/6-17.4/23/2020 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1132).

¹² Attālums noteikts izmantojot Valsts zemes dienesta datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā Kadastrs.lv pieejamos attāluma mērīšana rīkus.

¹³ To apliecina arī LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā norādītā informācija par krājumu izmaiņām atradnē “*Baumaņi*” (saite: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> skatīta 15.02.2024.)

¹⁴ Skatīt šī Ziņojuma 3.4. punktu.

Atbilstoši VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas datiem¹⁵, Paredzētās darbības vietā un tās tuvākajā apkārtnē nav meliorācijas sistēmu.

- 3.2.8. Tuvāko ūdens ņemšanas vietu un pazemes ūdens atradņu raksturojums sniegts Ziņojuma 3.2. nodaļā. Darbības vietas apkārtnē esošās atradnes derīgos izrakteņus iegūt tikai līdz gruntsūdens līmenim, līdz ar to praktiski netiek ietekmēts gruntsūdens līmenis un stāvoklis. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto Paredzētā darbības vietas tuvumā reģistrēti pieci dziļurbumi (Ziņojuma 10. attēls), ietekme uz tiem netiek prognozēta.
- 3.2.9. Paredzētās darbības vietas potenciālās ietekmes zonā esošo dabas vērtību raksturojums sniegts Ziņojuma 3.6. nodaļā. Darbības vietas teritorijas apsekošana veikta 2022. gada 24. maijā un 6. augustā, par kuru sertificēts sugu un biotopu eksperts¹⁶ 2022. gada 9. septembra sniedza atzinumu (Ziņojuma 1. pielikums), norādot, ka Darbības vietā un tās apkārtnē nav reģistrētas īpaši aizsargājamās sūnu un vaskulāro augu sugas. Tuvākie Eiropas Savienības nozīmes biotopi: 9020* *Veci jaukti platlapju meži*, 91E0* *Aluviāli krastmalu un palieņu meži*, 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, atrodas vismaz 1 kilometra attālumā uz Z, ZA no Paredzētās darbības vietas teritorijas ārējās malas.
- 3.2.10. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk - ĪADT), tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – *Natura 2000*), vai mikroliegumā, kā arī nerobežojas ar tām. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (turpmāk – datu sistēma “Ozols”) pieejamo informāciju, tuvākā ĪADT, kas ir arī *Natura 2000* teritorija, ir Ķemeru nacionālais parks, kas atrodas ~ 4,6 km attālumā.
- 3.2.11. Saskaņā ar LVGMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru¹⁷ Darbības vietai tuvākās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas ir bijusī atkritumu izgāztuve “Bērziņi” (reģ. Nr. 90828/3278; potenciāli piesārņota vieta) un bijušais militārais objekts lidlauks *Tukums* (reģ. Nr.: 90828/3277; potenciāli piesārņota vieta)¹⁸. Bijusī atkritumu izgāztuve “Bērziņi” atrodas ~ 1,1 km attālumā no Darbības vietas, savukārt reģistrētā Lidlauka teritorijas daļa robežojas ar Atradni¹⁹.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Derīgo izrakteņu ieguve Atradnes teritorijā paredzēta ~ 10,66 ha platībā, licences laukumu noteiktajās robežās, ņemot vērā ar normatīvajiem aktiem noteiktos ierobežojumus, tai skaitā ievērojot ieguves atkāpes no Īpašuma robežas. Gada laikā plānots iegūt ne vairāk kā 80 tūkst. m³ derīgo izrakteņu. Plānotais ieguves ilgums plānots ~ 10 gadi. Atradnē derīgos izrakteņus paredzēts iegūt tikai virs gruntsūdeņu līmeņa²⁰.
- 3.3.2. Atradnes izstrādes procesa apraksts sniegts Ziņojuma 2.3. nodaļā. Pirmo izstrādei paredzēts sagatavot atradnes A daļu ~ 5 ha platībā. Pārējā Atradne daļa tiks sagatavota izstrādei pakāpeniski, vienā reizē atsedzot no 2 līdz 5 ha no Atradnes platības. Noņemto augsnes segkārtu paredzēts novietot uzglabāšanai pagaidu krautnēs pa atradnes

¹⁵ Meliorācijas kadastra informācijas sistēma, pieejama: <https://www.melioracija.lv/>.

¹⁶ Eksperta sertifikāts Nr. 43, specializācijas – biotopu grupas “meži un virsāji; purvi, zālāji, stāvoši saldūdeņi, tekoši saldūdeņi”, sugu grupa “vaskulārie augi; sūnas” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 04.07.2024.).

¹⁷ Pieejams: http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=home_view (skatīts 15.02.2024.).

¹⁸ Skatīt arī Ziņojuma 14. attēlu.

¹⁹ Ziņojumā, atsaucoties uz Biroja 2014. gada 12. decembra Atzinumu Nr. 6 par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu lidostas “JURMALA AIRPORT” (Tukuma lidostas) darbības paplašināšanai tiek norādīts, ka Tukums lidlauks robežojas ar Atradni nolaišanās un pacelšanās zonā. Iespējamās vides problēmas, piemēram, grunts piesārņojums drīzāk attiecas uz Tukuma lidostas teritoriju, kur ir bijušie lidmašīnu angāri (~ 690 m tālu), degvielas uzpildes vietām vai lidostas ēkām (~ 1080 m tālumā).

²⁰ Ziņojuma 4.3. nodaļa (48.lpp.), Ziņojuma 10. tabula

perimetru. Primāri augsnes valni, veidojot līdz 5 m augstumam²¹ kā trokšņa un emisiju gaisā barjeru starp Atradni un dzīvojamām mājām, kas atrodas uz D no Atradnes (Ziņojuma 4. attēls).

- 3.3.3. Atradnes izstrāde plānota atklāta tipa karjerā ar ekskavācijas metodi. Optimālais kāpļu skaits un nogāžu slīpums tiks noteikts derīgo izrakteņu ieguves projektā. Paredzētā darbība ietver derīgā izrakteņa ieguvi, transportēšanu uz tehnoloģisko laukumu derīgo izrakteņu tālākai apstrādei - drupināšanai / sijāšanai, saražotās produkcijas uzglabāšanu un izvešanu realizācijai. Plānots, ka Atradnes izstrāde un derīgā materiāla apstrāde notiks diennakts gaišajā laikā, periodā no plkst. 7:00 līdz plkst. 19:00.
- 3.3.4. Ieguves un apstrādes procesā izmantotās tehnikas (buldozers, ekskavators, frontālais iekrāvējs, sijāšanas iekārta, drupinātājs, kravas automašīna) raksturlielumi, tai skaitā darba laika fonda dati, apkopoti Ziņojuma 1. tabulā. Derīgo izrakteņu ieguvei Atradnē paredzēts izmantot vienu ekskavatoru (jauda 122 kW), vienu buldozeru (jauda 150 kW) un divus frontālos iekrāvējus (jauda 148 kW). Ziņojumā prognozēts, ka 70 % no derīgā materiāla paredzēts apstrādāt sijāšanas iekārtā (jauda 98 kW) ar ražību 58,98 m³/stundā. Drupinātāju (jauda 230 kW, ražība 191 m³/h) nav plānots izmantot pastāvīgi, to atradnē nogādās pēc vajadzības, lai periodiski pārstrādātu uzkrāto ārpus derīgās frakcijas iegūto materiālu.
- 3.3.5. Derīgo izrakteņu transportēšanas iespējas, pievedceļu raksturojums un iespējamie ierobežojumi raksturoti Ziņojuma 2.3.3. nodaļā. Paredzētās darbības vietai var piekļūt pa Autoceļu A-17, kas D virzienā tieši savienots ar Autoceļu A10. Savukārt Autoceļš A-17 A virzienā savienots ar pašvaldība autoceļu V1475 "*Ozolpils-Kalēji-Smārde*" (turpmāk – Autoceļš V1475), kurš savienots ar Autoceļu A10 (grafiskais attēlojums Ziņojuma 5. attēlā). Paredzēts izbūvēt iebrauktuvi no Autoceļa A-17. Iespējamie transportēšanas maršruti attēloti Ziņojuma 5. attēlā. Paredzēts, ka maksimālais reisu²² skaits dienā no Atradnes būs 23 reisi.
- 3.3.6. Ziņojumu secināts, ka piemērotākā vieta tehnoloģiskā laukuma izvietojumam ir Atradnes A daļā pie Autoceļa A-17²³. Materiāla uzglabāšana, pārkraušana, sijāšana un drupināšana tiks veikta tehnoloģiskajā laukumā. Tehnoloģiskajā laukumā plānots veidot četras nelielas (atkarībā no pieprasījuma) atsiju un atšķirīgu frakciju derīgā materiāla krautnes. Aprēķinos kā sliktākais scenārijs pieņemts, ka katrā krautnē būs līdz 600 m³ materiāla.
- 3.3.7. Atradni plānots rekultivēt jau tās izstādes laikā, pakāpeniski rekultivējot izstrādātās Atradnes daļas. Rekultivācijas darbu grafiks tiks precizēts Atradnes ieguves projektā. Atbilstoši iecerei, tā kā derīgais materiāls tiks iegūts tikai virs pazemes ūdens līmeņa, teritorija tiks sagatavota izmantošanai lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā (Ziņojuma 2.3.4. nodaļa).

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Paredzētās darbības alternatīvas raksturotas Ziņojuma 1.7. un 7.1.6. nodaļā. Alternatīvas vērtētas salīdzinot prognozētās Paredzētās darbības ietekmes uz trokšņa emisijām vidē un piesārņojošo vielu emisijām gaisā.

²¹ Lai gan Ziņojuma tekstā vietām norādīts vaļņa augstums līdz 6 m, piemēram Ziņojuma 9. un 64.lpp., Birojs pieņem, ka iecerētā vaļņa augstums būs 5 m, kā tas pieņemts trokšņa emisiju aprēķinos Ziņojuma 5. pielikumā.

²² Izstrādātāja pieņēmumi, ka Ziņojumā kā reiss tiek pieņemts transportlīdzekļa brauciens no punkta A uz punktu B turp un atpakaļ.

²³ Tehnoloģiskā laukuma izvietojumu Atradnes teritorijā ietekmē LGS nosacījums Paredzētajai darbībai - izstrādes darbi jāuzsāk zemes gabalu daļā, kas atrodas pēc iespējas tālāk no radiobākām (skatīt arī Ziņojuma 4. pielikumu).

3.4.2. Ziņojumā ir izvērtētas derīgā materiāla transportēšanas alternatīvas, tehnoloģiskā laukuma izvietojuma alternatīvas Atradnes teritorijā un augsnes vaļņa izvietojuma alternatīvas ap Atradni.

3.4.2.1. Tehnoloģiskā laukuma novietojuma alternatīvas:

3.4.2.1.1. Alternatīvā E materiāla apstrāde tehnoloģiskais laukumā, kurš novietots iespējami tuvu viensētai “*Jurģeļi*”, tiek veikta blakus izstrādes laukumam.

3.4.2.1.2. Alternatīvā F vērtēta derīgo materiālu ieguve no kāples un transportēšana apstrādei uz tehnoloģisko laukumu atradnes A daļā netālu no Autoceļa A-17.

3.4.2.2. Derīgā materiāla transportēšanas alternatīvas (Ziņojuma 5. attēls) vērtētas atbilstoši sliktākajam scenārijam, kad tehnoloģiskais laukums novietots iespējami tuvu viensētai “*Jurģeļi*”:

3.4.2.2.1. Alternatīvā A tiek vērtēta derīgo materiālu transportēšana no Darbības vietas A daļas pa Autoceļu A-17 DR virzienā līdz Autoceļam A10.

3.4.2.2.2. Alternatīvā B tiek vērtēta derīgo materiālu transportēšana no Darbības vietas A daļas pa Autoceļu A-17 ZA virzienā līdz Autoceļam V1475. Tālāk Z virzienā līdz Autoceļam A10.

3.4.2.3. Augsnes vaļņa izvietojuma alternatīvas ap Atradni vērtētas atbilstoši sliktākajam scenārijam, kad tehnoloģiskais laukums novietots iespējami tuvu viensētai “*Jurģeļi*”:

3.4.2.3.1. Alternatīvā C tiek vērtēta situācija bez augsnes vaļņa starp Atradni un tuvāko dzīvojamo viensētu “*Jurģeļi*”.

3.4.2.3.2. Alternatīvā D vērtēta situācija, kad augsnes valnis, līdz 5 m augstumam, tiek izvietots gar Atradnes D/DR robežu, starp Atradni un tuvāko dzīvojamo viensētu “*Jurģeļi*”.

3.4.3. Ierosinātās izvēlēto alternatīvu vērtējums, salīdzinājums un pamatojums pievienots Ziņojuma 7.2. nodaļas 11., 12. un 13. tabulās²⁴. Atbilstoši Ziņojumā sagatavotajam ietekmju būtiskumu izvērtējumam un ietekmju salīdzinājumam, Ierosinātās ieskatā Paredzētās darbības realizācijas gadījumā transportēšanas maršrutam izvēlēta Alternatīva A, tehnoloģiskā laukuma izvietojumam izvēlēta Alternatīva F un vaļņa izveide izvēlēta Alternatīva D. Transportēšanas Alternatīva A izvēle tiek pamatota ar to, ka tā nodrošina īsāku transportēšanas maršrutu līdz Autoceļam A10. Tehnoloģiskā laukuma izvietojuma izvēlēta Alternatīva F tiek pamatota ar to, ka Paredzētās darbības ietekme ir salīdzinoši mazāka uz Atradnei tuvākajām dzīvojamām mājām, kā arī tiek nodrošināts ērtāks un ekonomiski pamatotāks derīgā materiāla apstrādes process salīdzinot ar Alternatīvu E. Savukārt Alternatīvas D izvēle, kas paredz augsnes vaļņa izveidi, pamatota ar to, ka tiks mazināta emisiju vidē un trokšņa emisiju izplatību ārpus Atradenes, kā arī mazinot Atradnes nelabvēlīgu ietekmi uz ainavu, sedzot skatu uz ieguves vietu²⁵.

3.4.4. Ierosinātāja Paredzētās darbības īstenošanai izvēlējusies izmantot alternatīvu kopumu, kas ietver Alternatīvu A derīgo izrakteņu transportēšanai, Alternatīvu F derīgo materiālu ieguvei un tālākai to transportēšanai apstrādei uz tehnoloģisko laukumu Atradnes A daļā un Alternatīvu D vaļņa līdz 5 m augstumā (D mala) un pārējās malās līdz 2 m

²⁴ Transportēšanas maršruta alternatīvu izvērtējums un vērtējuma pamatojums iekļauts 11. tabulā, tehnoloģiskā laukuma izvietojuma alternatīvu izvērtējums un vērtējuma pamatojums iekļauts 12. tabulā un augsnes vaļņa izvietojuma ap Atradni alternatīvu izvērtējums un vērtējuma pamatojums iekļauts 13. tabulā.

²⁵ Ziņojuma 7.3. nodaļa.

ierīkošanai²⁶ gar Atradnes malām. Ņemot vērā Ziņojumā veiktā novērtējuma rezultātus, Birojs, izvērtējot un salīdzinot Ierosinātās piedāvātās alternatīvas, nav konstatējis pilnībā izslēdzošus faktorus to realizācijai kopumā kā arī kādam no alternatīvu risinājumiem atsevišķi.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2021. gada 25. oktobra vēstule Nr. 11.4/3810/KU/2021 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu*” un 2021. gada 10. oktobra Lēmums Nr. KU21SI0089 (Biroja reģ. Nr. 5-01/1974).
- 4.2. Ierosinātās 2021. gada 25. oktobra Iesniegums (Biroja reģ. Nr. 5-01/1977).
- 4.3. Biroja 2021. gada 25. oktobra vēstule Nr. 5-01/947/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”.
- 4.4. Izstrādātās 2021. gada 26. novembra vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu*” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/2201).
- 4.5. Izstrādātās 2022. gada 14. janvāra vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu un IVN programmas iesniegšanu*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/102).
- 4.6. Biroja 2022. gada 17. marta programma Nr. 5-03/7/2022 *ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu ieguvei perspektīvajā smilts un smilts-grants atradnē “Jaunjurģeļi” Smārdes pagastā, Tukuma novadā.*
- 4.7. Izstrādātās 2023. gada 22. februāra vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/402).
- 4.8. Izstrādātās 2023. gada 7. marta vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/522).
- 4.9. Fiziskas personas 2023. gada 27. marta vēstule “*Par ietekmes uz vidinovērtējuma ziņojumu smilts un grants ieguvei perspektīvajā smilts un smilts-grants atradnē “Jaunjurģeļi”*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/682).
- 4.10. Izstrādātās 2023. gada 30. marta vēstule “*Par IVN ziņojuma iesniegšanu*” ar klāt pievienoto Ziņojumu un pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/708).
- 4.11. Fiziskas personas 2023. gada 4. aprīļa elektroniskā pasta vēstule “*Fwd: priekšlikumi par IVN ziņojumu smilts un smilts-grants atradnē Jaunjurģeļi*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/752).
- 4.12. Izstrādātās 2023. gada 17. aprīļa vēstule “*Par precizēta pārskata par sabiedrības līdzdalības pasākumiem iesniegšanu*” ar pielikumu ” (Biroja reģ. Nr. 5-01/922).
- 4.13. Dienesta 2023. gada 21. aprīļa vēstule Nr. 2.3/AP/5057/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1067).
- 4.14. Pašvaldības 2023. gada 27. aprīļa vēstule Nr. TND/6-17.4/23/2020 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1132).
- 4.15. Biroja 2023. gada 24. maija vēstule Nr. 5-01/659/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”.
- 4.16. Biroja 2023. gada 14. septembra vēstule Nr. 5-01/1130/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu*”.
- 4.17. Izstrādātās 2023. gada 14. decembra vēstule “*Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu*” ar klāt pievienoto Ziņojumu un pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/3066).

²⁶ Ievērojot LGS norādījumus.

4.18. Biroja 2023. gada 29. decembra vēstule Nr. 5-01/1562/2023 “*Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu*”.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

5.1.1. Paziņojums par IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) tika publicēts reģionālā laikrakstā “*Neatkarīgās Tukuma Ziņas*” 2021. gada 23. novembra numurā Nr. 89 (3029), Pašvaldības tīmekļvietnē www.tukums.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoeko.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvp.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami tīmekļvietnē www.geoeko.lv, kā arī klātienē Tukuma novada Komunālajā nodaļā: Talsu ielā 4, Tukumā un Engures pagasta pārvaldē: Jūras iela 85, Engurē, Tukuma novadā. Atbilstoši Sākotnējā apspriešana materiāliem paziņojumi par IVN uzsākšanu un individuāli tika nosūtīti to nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.

5.1.2. Sākotnējā apspriešana norisinājās laika posmā no 2021. gada 23. novembra līdz 2021. gada 14. decembrim. Saskaņā ar likuma “*Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums*” 20. pantā noteikto Sākotnējā apspriešana notika neklātienē formā (attālināti).

5.1.3. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļa vietnē www.geoeko.lv/aktuāli no 2021. gada 24. novembra. Tiešsaistes videokonference notika 2021. gada 6. decembrī plkst. 17.30, pieejas saite atbilstoši Paziņojumā norādītajam tika publicēta Ierosinātājas pilnvarotās personas SIA “*Geo Eko Risinājumi*” tīmekļvietnē www.geoeko.lv/aktuāli. Tiešsaistes videokonferencē bija iespējams piedalīties MS Teams platformā. Atbilstoši Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolā norādītajam tiešsaistes sanāksmei pievienojās 3 dalībnieki. Protokolā norādīts, ka tehnisku iemeslu dēļ sanāksmes nevarēja pieslēgties 1 dalībnieks. Ierosinātāja sanāksmes laikā sazinājās telefoniski ar dalībnieku, kurš nevarēja pieslēgties sanāksmei tehnisku iemeslu dēļ. Videoprezentācijas skatījumu uzskaitē nav veikta. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmei nepieslēdzās neviens sabiedrības pārstāvis Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā netika saņemti viedokļi par Paredzēto darbību.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) norisinājās no 2023. gada 24. februāra līdz 28. martam. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma apspriešanu tika publicēts reģionālā laikrakstā “*Neatkarīgās Tukuma Ziņas*” 2023. gada 24. februāra numurā Nr. 16 (3155) un ievietots Pašvaldības, Izstrādātājas un Biroja tīmekļvietnēs (attiecīgi – www.tukums.lv, www.geoeko.lv un www.vpvp.gov.lv). Ziņojums bija pieejams Smārdes pagasta pārvaldē (Jaunā iela 9, Smārde, Tukuma novads) un Izstrādātājas tīmekļvietnē - www.geoeko.lv.

5.2.2. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē varēs piedalīties klātienē 2023. gada 6. martā plkst.18:00 Smārdes pagasta pārvaldē vai pieslēdzoties attālināti ZOOM platformā 2023. gada 6. martā plkst.18:00. Saite uz sanāksmi pirms sanāksmes tiks publicēta Izstrādātājas un Pašvaldības tīmekļvietnēs www.geoeko.lv un www.tukums.lv. Sanāksmē piedalījās Izstrādātājas, Pašvaldības, Dienesta pārstāvji un divas fiziskas personas (Ziņojuma 8. pielikums). Ziņojuma apspriešanas ietvaros Birojs saņēma

fiziskas personas iesniegumu ar ietvērto viedokli par Paredzēto darbību, kurš tika nosūtīts Ierosinātājai izvērtēšanai un Ziņojuma papildināšanai.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2023. gada 30. martā, aktualizētais pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem 2023. gada 17. aprīlī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.tukums.lv, www.geoeko.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoeko.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:
- 5.3.2.1. Dienesta 2023. gada 21. aprīļa vēstuli Nr. 2.3/AP/5057/2023 "*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*", kurā norādīts, ka Dienestam nav iebildumu par izstrādāto Ziņojumu.
- 5.3.2.2. Pašvaldības 2023. gada 27. aprīļa vēstuli Nr. TND/6-17.4/23/2020 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*". Pašvaldība norāda, ka Paredzētā darbībā atbilst spēkā esošajam Tukuma novada teritorijas plānojumam un tai nav iebildumu, ja tiek ievēroti visi iecerei saistošie spēkā esošie normatīvie akti.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2023. gada 24. maija vēstuli Nr. 5–01/659/2023 "*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*" Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātājai un Izstrādātājai arī Birojā saņemtos pašvaldības un institūciju viedokļus. Pamatojoties uz Izstrādātājas telefonsarunā sniegto informāciju, Birojs 2023. gada 14. septembra vēstulē Nr. 5-01/1130/2023 "*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu*" precizēja norādīto ietekmju novērtējuma detalizācijas pakāpi.
- 5.3.4. Aktualizēto Ziņojumu Izstrādātāja iesniedza 2023. gada 14. decembrī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (www.geoeko.lv, www.tukums.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 10. pielikumā "*Pārskats par IVN Ziņojuma labojumiem, iesniedzot precizēto IVN ziņojumu (versija 2.0) VPVB*" ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un transportēšanas. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt teritorijā, kurā atrodas arī citas aktīvas derīgo izrakteņu ieguves vietas (skat. arī šī atzinuma 3.2.4. punktu), sagaidāmās ietekmes vērtētas kopsakarā ar šīm darbībām. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros gan atsevišķi, gan summāri vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu u.c.
- 6.2. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskas ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un apjomu ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas ietekmes, gan no derīgā materiāla ieguves un apstrādes, gan transportēšanas. Atzīstams, ka Paredzētās darbības rezultātā tiks pārmainīts līdzšinējais teritorijas izmantošanas veids (lauksaimniecībā izmantojamā teritorija)²⁷,

²⁷ Saskaņā ar sertificētās sugu un biotopu ekspertes atzinumā konstatēto "*Plānotās darbības teritorijā dominē lauksaimniecībā izmantotas zemes, apsekošanas laikā – rapšu tīrums. Piegulošās teritorijas arī veido aramzemes un tīrumi*" (Ziņojuma 1. pielikums).

ilgtermiņā tiks ietekmēta Darbības vietas ainava, vienlaikus Ziņojumā konstatēts, ka Darbības vietā un tās apkārtnē neatrodas ainaviskas vai kultūrvēsturiski nozīmīgas vietas un teritorijas un dabas pieminekļi. Paredzēto darbību paredzēts veikt virs gruntsūdens līmeņa, līdz ar netiek prognozētas ietekme uz tuvākās apkārtnes hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, ūdensapgādi.

- 6.3. Vērtējot iesniegtos materiālus Birojs konstatē, ka veicot Ziņojuma pilnveidošanu tā pamattekstā nav veikti redakcionālie labojumi, iesniegtie materiāli nav strukturēti un numurēti nepārskatāmi, kas būtiski apgrūtinā apgrūtināta Ziņojumā iekļautās informācijas uztveršana un izvērtēšanu. Izstrādātāja nav sagatavojusi Ziņojuma gala versiju, kurā būtu ietverti visi 2023. gada 14. decembrī Birojā iesniegtie labojumi. Ziņojuma 5. pielikumā *“Gaisa un trokšņa emisiju izvērtējums smilts un smilts - grants atradnē “Jaunjurģeļi””* (turpmāk – Ziņojuma 5. pielikums, kopā uz 158 lpp.) apvienota Paredzētās darbības trokšņa un radīto emisiju novērtējuma teorētiskā daļa, kas satur aprēķina piemērus, izvēlēto metodiku pamatojumu, informāciju par izmantojamo tehniku un citu novērtējumam būtisku informāciju. Savukārt papildinformācija trokšņa un emisiju gaisā novērtējumam (iegūto rezultātu kartogrāfiskais attēlojums un atsevišķi trokšņa izkliedes modelēšanas programmas protokoli) pievienota vēl piecos pielikumos, bet gaisa un trokšņa modelēšanas ievaddati pilnā apjomā pievienoti atsevišķa elektroniski pieejamā datnē, kurā arī ir pieci pielikumi, un arī šīs datnes 5. pielikums sastāv no sazarotas struktūras datnēm, kas daļēji dublē citās sadaļās pievienoto informāciju. Tabulu numerācija pielikumos nav secīga, Ziņojuma 5. pielikumā ir divas 39., 45., 46. un 47. tabulas²⁸.
- 6.4. Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*.
- 6.5. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Ziņojuma 6. nodaļas 10. tabulā apkopoti ieteicamie ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumi.
- 6.6. Izvērtējot Ziņojuma secinājumus atsevišķo ietekmju vērtējumos, Izstrādātājas veikto alternatīvu salīdzinājumu un Ziņojumam pievienotā eksperta atzinuma secinājumus, Birojs pievienojas Ziņojuma 7. nodaļas secinājumiem, ka Paredzētās darbības realizācijā atbalstāmas ir Ierosinātājas ieskatā izvēlētajās alternatīvas attiecībā uz transportēšanas maršrutu (Alternatīva A, kas ir īsākais maršruts no Atradnes līdz Autoceļam A10), tehnoloģiskā laukuma izvietojumu (Alternatīva F, Atradnes A daļā pie Autoceļa A-17) un augsnes vaļņa izveidi (Alternatīva D, veidojot līdz 5 m augstu valni Atradnes D malā un pārējās malās līdz 2 m vai bez vaļņa, ievērojot LGS norādījumus).
- 6.7. Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, pie nepieciešamības, Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.

²⁸ Birojs šajā atzinumā, vērtējot Ziņojumu, atsaucoties uz minētajām tabulām norāda tabulas nosaukumu un pielikuma numuru un lappusi, kurā atrodas attiecīgā tabula.

6.8. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju atsauksmes par Ziņojumu, Birojs kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē šādus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītos ietekmes uz vidi aspektus:

6.8.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.

6.8.2. Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes.

6.8.3. Citi ar Paredzētas darbības realizāciju saistītie aspekti, tostarp iespējamā ietekme uz gaisa satiksmi.

6.9. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina turpmāk minēto:

6.9.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

6.9.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr. 1290 "*Noteikumi par gaisa kvalitāti*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290). Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, pārstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)²⁹.

6.9.1.2. Gaisa kvalitātes novērtējuma IVN ietvaros fona jeb esošās situācijas novērtējumā ņemta vērā LVĢMC sagatavotā informācija par gaisa piesārņojumu līmeni Darbības vietas apkārtnē (LVĢMC sagatavotā informācija pievienota Ziņojuma 5. pielikuma 2. pielikumā "*Meteoroloģiskā un fona informācija*") un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no ietekmes zonā esošājo atradņu darbības. Ziņojumā vērtētas 2 km zonā esošas darbojošās atradnes "*Kalāči*", "*Ruži*", "*Lido*", "*Krūziņi*", "*Baumaņi*" un "*Birzes*" (izvietojums Ziņojuma 9. attēlā, informācija par noteiktajiem krājumiem un aktuālo ieguves apjomu – Ziņojuma 3. tabulā). Ņemot vērā, ka Izstrādātājam nav bijusi pieejama informācija no šo atradņu izstrādes projektiem, ietekme tajās vērtēta ar maksimālo piesardzību, pieņemot, ka visās atradnēs ieguve notiek vienlaicīgi un gadā tiek izstrādāti apjomi, kādi tikuši norādīti LVĢMC uzturētajā "*Zemes dzīļu informācijas sistēmā*". Detalizēta informācija un aprēķinu rezultāti apkopoti Ziņojuma 5. pielikuma 4. nodaļā "*Emisijas no derīgo izrakteņu ieguves procesiem paredzētās ietekmes zonā*".

6.9.1.3. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma "*AERMOD View*" (bezermiņa licences Nr. AER0008163). Emisiju izkliedes novērtējumā (vērtējuma pieeja aprakstīta Ziņojuma 5. pielikuma 6. nodaļā "*Gaisa modelēšana*") ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, aprēķinātajiem emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Stendes novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim. Ievaddati pievienoti Izstrādātājas

²⁹ Aprēķini un novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 "*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*" (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182). Detalizēts apraksts pievienots Ziņojuma 5. pielikumā.

2023. gada 14. decembra vēstules³⁰ “*Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu*” 3. pielikumā “*Emisiju vidē un trokšņa ietekmes novērtējuma pielikumi, tai skaitā ievades dati (datu serverī)*”³¹.

- 6.9.1.4. Lai novērtētu darbības radītās emisijas gaisā (arī trokšņa emisijas), pieņemts, ka derīgā materiāla ieguve viena gada griezumā tiek veikta aptuveni 1 ha lielā teritorijā³² ar maksimāli iespējamo tehnikas noslodzi un ieguves apjomu, kas no trokšņa un gaisa emisiju viedokļa raksturo nelabvēlīgāko iespējamo situāciju. Izvērtējot rezultātus konstatējams, ka emisiju izkliedes maksimālā summārā stundas un diennakts koncentrācija ārpus Atradnes teritorijas noteiktajos punktos pieaugs, taču netiek pārsniegti Noteikumos Nr. 1290 noteiktie robežlielumi Iegūtie izkliedes rezultāti apkopoti Ziņojuma 5. pielikuma 41. tabulā “*Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti, vērtējot maksimālo summāro tuvumā esošo atradņu ietekmi*”.
- 6.9.1.5. Novērtējums atbilst paredzētajam maksimālajam darba laika fondam - materiāla ieguve un apstrāde tiek veikta visu gadu 252 dienas gadā. Derīgo izrakteņu ieguvu un produkcijas ražošanas procesu ir plānots organizēt iekļaujoties laika periodā no plkst. 7:00 līdz plkst. 19:00. Saražotās produkcijas uzglabāšana un iekraušana no krautnēm un aizvešana paredzēta visu gadu darba dienās dienas laikā, pieņemot, ka tiek izvests viss iegūtā derīgā izrakteņa apjoms – 5741 autokrava gadā. Atradnē maksimālais vērtētais ieguves un pārvadāšanas apjoms atbilst 80 000 m³ derīgo izrakteņu gadā. Ņemot vērā Izstrādātājas norādīto³³ attiecībā uz ieguves intensitāti, kā arī lai netiktu pārsniegtas novērtējumā noteiktās emisiju izkliedes koncentrācijas, Ierosinātajai jāņem vērā, ka vienā dienā realizējamais derīgo izrakteņu apjoms un līdz ar to izvedamo kravu skaits nedrīkst būtiski pārsniegt 23 autokravas dienā.
- 6.9.1.6. Galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus īstenojot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir virskārtas noņemšana, derīgā materiāla ieguve, apstrāde (drupināšana un šķirošana) un pārkraušanas darbības, materiāla uzglabāšana krautnēs, materiāla transportēšana pa atradnes un ārējiem ceļiem, ieguves, apstrādes un transportēšanas tehnikas radītās emisijas. Paredzētās darbības nodrošināšanai izmantoto un aprēķinā iekļauto tehnikas vienību un darba laika raksturojums apkopots Ziņojuma 5. pielikuma 12. tabulā “*Atradnē izmantoto iekārtu uzskaitē*”. Novērtējuma nolūkiem derīgā materiāla ieguvē un apstrādē nodarbinātajām tehnikas vienībām un ar materiāla transportēšanu saistītajām tehnikas vienībām definēts un aprēķinots izmantots maksimālajam ieguves apjomam atbilstošs darba laika fonds, pieņemot, ka ieguve notiek vienādā intensitātē visu gadu.
- 6.9.1.7. Transporta radītie emisijas avoti definēti kā līnijveida emisijas avoti, savukārt emisijas avoti no derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, to skaitā, izmantotās tehnikas, definēti kā laukumveida emisijas avoti³⁴, Paredzētās darbības emisijas avotu novietojums parādīts Ziņojuma 5. pielikuma 1. pielikuma attēlos. Paredzētās darbības un summāro emisiju izkliedes kartes pievienotas Ziņojuma 5. pielikuma 3. pielikumā, savukārt rezultāti (CO, NO₂, SO₂, PM₁₀ un PM_{2,5} izkliede) katrai no vērtētajām alternatīvām apkopoti Ziņojuma 5. pielikuma 41. tabulā

³⁰ Biroja reģ. Nr. 5-01/3066.

³¹ Biroja reģ. Nr.5-01/3066, faila nosaukums serverī “3. Pielikums. Izkliedes modelēšanas rezultāti un kartes”.

³² Gaisa un trokšņa emisiju izvērtējumu aprēķinos gada ieguves/izstrādes platība pieņemta ~9200 m² (Ziņojuma 5. pielikuma 38. lpp).

³³ Ziņojuma 10. pielikuma “Pārskats par IVN Ziņojuma labojumiem” 4. lpp. norādīto: “Viss IVN ziņojums precizēts par pamatu ņemot, ka ieguves gada griezumā būs vienmērīga (sk. ziņojuma 2.3.nodaļu)”.

³⁴ Emisijas avotu parametri apkopoti Ziņojuma 5. pielikuma 42.lpp. 39. tabulā “Jaunjūrģeļi emisiju avoti” un 43.lpp. 45. tabulā “Jaunjūrģeļi modeļa emisijas” (aprēķinātais summārais g/s rādītājs katrai piesārņojošai viela katrā emisijas avotā).

“Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti, vērtējot maksimālo summāro tuvumā esošo atradņu ietekmi”.

- 6.9.1.8. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Noteikumos Nr. 1290 ietvertajiem gaisa kvalitātes robežlielumiem, secināms, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā ārpus darba vides, tajā skaitā Darbības vietai tuvāko dzīvojamo māju teritorijās, to pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no piesārņojošām vielām nevienā no vērtētajiem scenārijiem (alternatīvām). Maksimālā Paredzētās darbības emitētā piesārņojuma vērtība ārpus Darbības vietas gan daļiņu PM₁₀ diennakts vidējai, gan gada koncentrācijai prognozēta augsta – atkarībā no alternatīvas, robežās no 73,86 % līdz 82,96 % (diennakts) un robežās no 67,33 % līdz 69,88 % (stundas) no normatīva. Operatora daļa summārajā koncentrācijā veido vidēji 50 % (diennakts) un 30 % (stundas) no kopējās noteiktās koncentrācijas. Augsta koncentrācija noteikta arī NO₂ stundas intervālam un tā ir robežās no 79,88 % līdz 81,45 %, atkarībā no alternatīvas. Šajā gadījumā arī Paredzētās darbības devums ir nozīmīgs – robežās no 98,24 % līdz 98,27 %. Vidēji augsta summa gada koncentrācija – robežās no 54,5 % līdz 58,6 % no normatīva noteikta arī daļiņu PM_{2,5} izkliedei, taču šajā gadījumā Paredzētās darbības devums tajā ir tikai no 6,92% līdz 8,9 %. Daļiņu PM₁₀ diennakts vidējai, gan gada koncentrācijai maksimumi noteikti uz A no Darbības vietas pie Autoceļa A-17, daļiņu PM_{2,5} gada koncentrācijas maksimumi, atkarībā no novērtētās alternatīvas noteikti uz A vai ZA no Darbības vietas pie Autoceļa A-17, teritorijās, kur tiešā tuvumā nav dzīvojamās apbūves.
- 6.9.1.9. Ņemot vērā prognozētos augstos daļiņu PM₁₀ koncentrāciju rādītājus, Izstrādātāja veikusi iegūto rezultātu papildanalīzi un noteikusi koncentrācijas arī tuvāko dzīvojamo māju teritorijās³⁵. Konstatējams, ka faktiskajā Paredzētās darbības ietekmes zonā atrodas viensētas “*Jurģeļi*” un “*Lejasjurģeļi*”, ietekme uz pārējām viensētām vērtējama kā nenožīmīga. Normatīvi noteiktie koncentrāciju robežlielumi netiek pārsniegti, noteiktās koncentrācijas ir zemākas par maksimālajām.
- 6.9.1.10. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekmei uz gaisa kvalitāti būs daļēji nelabvēlīga ietekme, kas saistīta galvenokārt ar putekļu un NO_x emisijām. Birojs norāda, ka faktiskais gaisa piesārņojums būs atkarīgs no iegūstamā un pārstrādājamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī no nelabvēlīgiem apstākļiem, jo īpaši ilgstoša sausuma periodos. Gaisa kvalitātes novērtējumā secināts, ka pasākumi gaisa piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai nav nepieciešami, taču Ierosinātāja Ziņojuma 5. pielikuma 61. lpp. norādījusi, ka “*ilgstoša sausuma periodā paredzēts, ka atradnes “Jaunjurģeļi” operatori var mitrināt savus iekšējos piebraucamos ceļus. Pēc iedzīvotāju pieprasījuma, kopā ar blakus atradņu operatoriem, plānots mitrināt arī galvenos grants ceļus līdz A10 šosejai. Ceļu mitrināšana, atbilstoši metodikām un citiem literatūras avotiem, samazina putekļu emisiju līdz ~90%*”.
- 6.9.1.11. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tās pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildu rūpību un piesardzību, nepieļaujot arī lielāku Paredzētās darbības intensitāti par Ziņojumā novērtēto. Tāpat Ziņojuma saturs norāda uz to, ka ietekmes palielināšanās varbūtība pastāv, ja Darbības vietas apkārtnē novērtētās derīgo izrakteņu ieguves un līdz ar to arī pārvadājumu intensitāte un apjomi palielinās, vai ieguve tiek uzsākta vēl citās jaunās atradnēs ar Paredzēto darbību kopējā ietekmes zonā. Ziņojumā ietvertais novērtējums nenorāda uz to, ka Paredzētā darbība radīs Noteikumos Nr. 1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā

³⁵ Ziņojuma 5. pielikuma 42. tabula “PM₁₀ koncentrācija pie tuvākajām viensētām”.

iestrādātie nosacījumi, vienlaikus ņemot vērā Paredzētās darbības devums NO₂ stundas izkliedes summārajā koncentrācijā Ierosinātajai racionāli jāplāno derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas laiki un pēc iespējas jāizmanto augstākas emisiju līmeņa standarta klases tehnika. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi atšķirīgam derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes vai izvešanas tehnoloģiskajam risinājumam un apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta “c” apakšpunktu).

6.9.1.12. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas saistītajām ietekmēm, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:

- a) Derīgo izrakteņu ieguve veicama būtiski nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto ieguves un apstrādes apjomu, kā arī Ziņojumā vērtēto tehnoloģisko iekārtu veidu, skaitu un darbības laiku (Ziņojuma 5. pielikuma 12. tabula “*Atrādņē izmantoto iekārtu uzskaitē*”).**
- b) Jānodrošina, ka būtiski netiek mainīti plānotie derīgā izrakteņa ieguves un apstrādes tehnoloģiskie risinājumi, kā arī produkcijas izvešanas intensitāte būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto izvedamo kravu skaitu - 5 714 autokravas gadā un vienas darba dienas laikā nepārsniedz vērtēto izvedamo kravu skaitu - 23 autokravas dienā.**
- c) Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kāds norādīts Ziņojuma 5. pielikuma 41. tabulā “*Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti, vērtējot maksimālo summāro tuvumā esošo atradņu ietekmi*”, kurš nodrošināms nepārsniedzot Ziņojuma 5. pielikuma 43. lpp. 45. tabulā “*Jaunjurgēli modeļa emisijas*” norādīto Paredzētās darbības emisijas avotu individuālo sniegumu.**

6.9.2. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:

6.9.2.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgā izrakteņa ieguve un apstrāde, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan iegūtā un saražotā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvi, apstrādi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret troksni jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas.

6.9.2.2. Trokšņa izplatīšanās modelēta ar *DataKustik GmbH* izstrādāto trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūru *CadnaA* (L43912), kas nodrošina trokšņa rādītāju aprēķināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Vidējo meteoroloģisko rādītāju dati iegūti izmantojot Stendes meteostacijas datus. Trokšņa izkliedes modeļa ievades dati pievienoti Izstrādātājas 2023. gada 14. decembra vēstules “*Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu*”

3. pielikumā “*Emisiju vidē un trokšņa ietekmes novērtējuma pielikumi, tai skaitā ievades dati (datu serverī)*”³⁶.

- 6.9.2.3. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās un dienas periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00, trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots trokšņa rādītājs L_{diena} . Rādītāju novērtēšana veikta 4 m augstumā virs zemes. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, minētajam rūpniecisko objektu vides trokšņa rādītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārās lietošanas veidam, kas šajā gadījumā atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A).
- 6.9.2.4. Esošā trokšņa līmeņa novērtēšanai (Ziņojuma 5. pielikuma 5.1. nodaļa “*Esošā trokšņa līmeņa novērtējums*”) Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā ņemta vērā VAS “*Latvijas Valsts ceļi*” statistika par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz Autoceļa A10 un Autoceļa V1475 (vidējie satiksmes intensitātes rādītāji diennaktī 2021. gadam, apkopojums arī Ziņojuma 9. tabula “*Satiksmes intensitāte*”). Ietekmes zonā esošo citu atradņu (skat. arī šī atzinuma 3.2.4. punktu) darbības radītā trokšņa ietekme ņemta vērā, izmantojot tos pašus pieņēmumus (ieguves apjomi, darba laiks, izmantotās tehnikas raksturlielumi), kas izmantoti emisiju gaisā novērtējumā (skat. arī šī atzinuma 6.9.1.7. punktu). Modelī izmantotie blakus esošo atradņu trokšņa rādītāji apkopoti Ziņojuma 5. pielikuma 37. tabulā “*Trokšņa parametri*”.
- 6.9.2.5. Ziņojumā nav vērtēta iespējamā lidostas “*Sky port*” radītā trokšņa ietekme summāri ar Paredzēto darbību. Atbilstoši Ierosinātajās sniegtajai informācijai, “*Publiski pieejami dati liecina, ka Tukuma lidlaukā nenotiek aktīva gaisa kuģu satiksme un nav plānu pārskatāmā nākotnē sasniegt IVN Ziņojumā novērtēto lidlauka attīstību. SIA “Geo Eko Risinājumi” 2022.gada 24.maijā nosūtīja vēstuli SIA “SKY PORT”, kā arī sazinājās pa telefonu ar SIA “SKY PORT” pārstāvi. No SIA “SKY PORT” informācija par lidlauka darbību un viedoklis par Paredzēto darbību nav saņemta*”³⁷.
- 6.9.2.6. Fona trokšņa izplatība attēlota Izstrādātājas 2023. gada 14. decembra vēstules “*Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu*” 3. pielikumā³⁸ pievienotajās trokšņa izkliedes kartēs, fona trokšņa vērtības apkopotas Ziņojuma 5. pielikuma 66. lpp. 46. tabulā “*Troksnis pie viensētām*”. Augstāko fona troksni rada Autoceļš A10, kā arī kopējā ietekmes zonā esošās atradnes. Fona trokšņa pārsniegumi Atradnes tiešā tuvumā netika konstatēti. Atbilstoši Ziņojuma 11. attēlam, Atradnē veikto ieguves un apstrādes jeb rūpniecisko darbību troksnis var ietekmēt viensētas uz D un DR no Atradnes – “*Jurģeļi*”, “*Krūmiņi*”, “*Kopmaņi*”, “*Zvaigznītes*”, “*Ataugas*”, “*Grantiņi*”. Augstākais fona jeb esošās situācijas troksnis – 53 dB(A) (robežlielums attiecīgi 55 dB(A)) - noteikts pie viensētas “*Zvaigznītes*”. Savukārt viensētas “*Alises*”, “*Oliņas*”, “*Silmaļi*” un “*Vecteteri*” atrodas otrpus autoceļam A10 un Paredzētās darbības, tai skaitā transportēšanas radītā trokšņa, būtiska ietekme uz tām nav sagaidāma. Augstākais Autoceļa A10 satiksmes troksnis – 53 dB(A) - noteikts pie viensētas “*Vecteteri*”.
- 6.9.2.7. Vērtējot Paredzētās darbības radīto trokšņa emisijas modelētas alternatīvas, kas ietver gan transportēšanas maršruta alternatīvas, gan augsnes vaļā izvietojuma alternatīvas,

³⁶ Biroja reģ. Nr.5-01/3066, faila nosaukums serverī “5. Pielikums. Trokšņa modelēšanas rezultāti un ievades dati”.

³⁷ Atbilstoši likuma “*Par piesārņojumu*” 32. panta nosacījumiem, gadījumā, ja Jūrmalas lidosta “*Sky port*” plānos uzsākt lidojumus, tai būs jāveic izsniegtās Atļaujas VE13IB0022 nosacījumu pārskatīšanu, tai skaitā ņemot vērā izmaiņas, kas notikušas Lidlauka potenciālās ietekmes zonā, kurā atrodas Darbības vieta.

³⁸ Faila nosaukums serverī “5. Pielikums. Trokšņa modelēšanas rezultāti un ievades dati”.

gan tehnoloģiskā laukuma izvietojuma alternatīvas. Modelēto alternatīvu trokšņa izplatība grafiski attēlota Ziņojuma 5. pielikuma 5. pielikumos “Atradnes “Jaunjurģeļi” radītās trokšņa emisiju koncentrācijas ar fona koncentrāciju, bez vaļņa - ieguves laukums (alternatīva C) un transportēšanas maršruta alternatīva (alternatīva A)”, “Atradnes “Jaunjurģeļi” radītās trokšņa emisiju koncentrācijas ar fona koncentrāciju, veidojot valni – alternatīva D un transportēšanas maršruta alternatīva (alternatīva A)”, “Atradnes “Jaunjurģeļi” radītās trokšņa emisiju koncentrācijas ar fona koncentrāciju – transportēšanas maršruta alternatīva (alternatīva B) un ieguves laukumu (alternatīva C)” un “Atradnes “Jaunjurģeļi” radītās trokšņa emisiju koncentrācijas ar fona koncentrāciju – tehnoloģiskā laukuma novietojuma (alternatīva F) un transportēšanas maršruta alternatīva (alternatīva A)”, trokšņa izplatības skaitliskās vērtības visām variācijām apkopotas Ziņojuma 5. pielikuma 66. lpp. 46. tabulā “Troksnis pie viensētām”.

- 6.9.2.8. Vērtējot Ziņojuma 5. pielikuma 66. lpp. 46. tabulā “Troksnis pie viensētām” apkopotos rezultātus konstatējams, ka Paredzētā darbība radīs nebūtisku trokšņa līmeņa pieaugumu pie Darbības vietai tuvākajām viensētām, bet netiks pārsniegts normatīvi noteiktais robežlielums – 55 dB(A). Lielākais trokšņa līmeņa pieaugums prognozēts pie viensētas “*Grantiņi*”, kur tas maksimāli var palielināties no esošajiem aptuveni 45 dB(A) līdz 53 dB(A). Salīdzinot trokšņa līmeni, ko rada darbības Atradnē ar un bez trokšņa mazināšanas risinājumiem (segkārtas valnis), konstatējams, ka vaļņa radītais trokšņa līmeņa samazinājums ir robežās no nebūtiska (mazāks par 1 dB) līdz 5 dB pie viensētas “*Grantiņi*”. Ziņojumā secināts, ka realizējot jebkuru no Paredzētās darbības alternatīvām paredzami trokšņa pieaugumi un samazinājumi pie atsevišķām viensētām, tomēr nevienā no vērtētajām alternatīvām netiek prognozēti trokšņa līmeņa robežlielumu pārsniegumi vērtētajam dienas periodam.
- 6.9.2.9. Izvērtējis IVN ietvaros veikto trokšņa novērtējumu, Birojs secina, ka ar Paredzēto darbību tiks pasliktināta situācija Darbības vietai tuvākajās dzīvojamās mājās, tomēr netiks radīti jauni pārsniegumi un netiks pārsniegtas normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības pārējās ietekmētajās teritorijās. Līdz ar to ar piesardzību būs vērtējama situācija, ja Paredzētajai darbībai tuvākajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguvī vēlētos veikt vēl kāds zemes dziļu izmantotājs, jo īpaši, ja tiks izmantoti kopēji transportēšanas ceļi vai palielināti ieguves un transportēšanas apjomi. Tāpat trokšņa ietekmes palielināšanos var veicināt ieguves apjoma palielināšana esošajās atradnēs un ieguves vietās.
- 6.9.2.10. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, tostarp arī no derīgo izrakteņu transportēšanas, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citu darbu veikšanas apjoma, laika un izmantotās tehnikas trokšņa parametru nosacījumiem kā Ziņojuma 5. pielikuma 35. tabulā “*Trokšņa avoti*” norādītie. Visas darbības veicamas tikai diennakts dienas periodā, neveicot to brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas un tehnisko parametru nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošanu.
 - b) Jānodrošina, ka tiek ievērots derīgā materiāla izvešanas kopējais apjoms un intensitāte, kas gada griezumā nepārsniedz Ziņojumā vērtēto izvedamo kravu skaitu - 5 714 autokravas gadā un vienas darba dienas laikā būtiski

nepārsniedz vērtēto, tai skaitā arī emisiju gaisā ietekmes vērtējumā, izvedamo kravu skaitu - 23 autokravas dienā.

- c) Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku trokšņa ietekmes līmeni visās vērtētajās Atradnes ietekmes zonā esošajās teritorijās (viensētās), kādu ir apņēmusies sasniegt Ierosinātāja un kāds norādīts Ziņojuma 5. pielikuma 66. lpp. 46. tabulā "*Troksnis pie viensētām*".
- d) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildu pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

6.9.3. Paredzētās darbības realizāciju saistītie aspekti, tostarp iespējamā ietekme uz gaisa satiksmi.

- 6.9.3.1. Paredzētās darbības realizāciju ietekmē arī tās atrašanās Lidlauka tuvumā, ņemot vērā minēto, Ierosinātāja veikusi konsultācijas ar CAA un LGS.
- 6.9.3.2. CAA norāda, ka gaisa kuģu lidojumiem potenciāli bīstamu objektu plānots ierīkot 450 metru attālumā no Lidlauka skrejceļa, kas saskaņā ar likuma "*Par aviāciju*" 41. panta pirmās daļas 5. punkta prasībām atradīsies gaisa kuģu pacelšanās un nosēšanās sektorā un kas saskaņā ar minētā panta pirmās daļas 8. punkta prasībām atradīsies 15 kilometru rādiusā no lidlauka kontrolpunkta un var veicināt putnu masveidīgu pulcēšanos vai citu aktivitāti, kas var kaitēt gaisa kuģu lidojumu drošumam, kā arī plānotais objekts atradīsies civilās aviācijas drošībai paredzēto navigācijas tehnisko līdzekļu ekspluatācijas aizsargjoslās. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kuģu lidojumu drošumu, CAA atļauj realizēt Ierosinātājas Paredzēto darbību izvirzot virkni noteikumu³⁹, tai skaitā, nosakot aprobežojumus objektu (derīgo izrakteņu ieguves tehnikas, transporta līdzekļu, krāvumu u.c.) augstumam Atradnes teritorijā, kā arī to, ka karjeras ierīkošanas un izstrādes rezultātā nav pieļaujama ūdenstilpnes vai dīķa izveidošana.
- 6.9.3.3. LGS norāda⁴⁰, ka Darbības vieta atrodas civilās aviācijas navigācijas līdzekļu – radiobāku CVOR/DME un ILS kursa radiobākas tuvā aizsargzonā⁴¹. Tā kā darbības minētajā aizsargzonā var negatīvi ietekmēt radiobāku pamatdarbību, LGS izvirza virkni nosacījumu, kas jāievēro Paredzētās darbības realizācijas gadījumā, tai skaitā, izstrādes darbi jāuzsāk zemes gabalu daļā, kas atrodas pēc iespējas tālāk no radiobākām; teritorijā ar rādiusu līdz 400 m no radiobākām virs esošās un plānotās zemes līmeņa atzīmes nedrīkst atrasties pastāvīgas metāla būves, materiālu uzbērumi, jāierobežo laukumā vienlaicīgi atrodošās liulgabarīta tehnikas vienību skaits; teritorijā ar rādiusu 400 m līdz 600 m no radiobākām virs esošās un plānotās zemes līmeņa atzīmes drīkst atrasties pastāvīgas metāla būves, uzbērumi vai liulgabarīta tehnika ar maksimālo augstumu 8 m, tuvākajā zonā šādu objektu novietošana nav pieļaujama.

³⁹ CAA priekšlikumi un prasības pievienotas Ziņojuma 3. pielikums.

⁴⁰ LGS priekšlikumi un prasības pievienotas Ziņojuma 4. pielikums.

⁴¹ Radiobākas aizsargzona Paredzētās darbības vietā attēlota Ziņojuma 16. attēlā.

- 6.9.3.4. Ņemot vērā CAA un LGS noteiktos aprobežojumus, Ierosinātāja Paredzētās darbības realizācijas gadījumā derīgo izrakteņu ieguvu veiks līdz gruntsūdens līmenim. Vērtējot Teritorijas plānojuma TIAN noteiktās prasības par derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivāciju konstatējams, ka pēc rekultivācijas teritorijai ir nosakāma izmantošana atbilstoši funkcionālajai zonai *Meži un purvi (M)* vai *Lauku zemes (L)*⁴². Savukārt *Lauku zemēs (L)*⁴³, kā viena no galvenajiem izmantošanas veidiem ir zivju audzētava, dīķsaimniecība, kas pieļauj virszemes ūdensobjekta ierīkošanu, kas neatbilst CAA nosacījumam, ka karjeras ierīkošanas un izstrādes rezultātā nav pieļaujama ūdenstilpnes vai dīķa izveidošana, lai neveicinātu putnu masveidīgu pulcēšanos vai citu to aktivitāti tiešā gaisa kuģu pacelšanās vai nolaišanās tuvumā. Lidlauka un tajā esošās infrastruktūras, tai skaitā radiobāku, tuvums Darbības vietai ietekmējis arī citus ar Atradnes izstrādi saistītos tehnoloģiskos risinājumus, kā rezultātā Ierosinātāja derīgo izrakteņu izstrādi uzsāks no Atradnes A puses, savukārt zemes virskārtas un augsnes, kuru paredzēts izmantot karjera rekultivācijā, pagaidu valnis Atradnes ZR daļā (līdz 250 m no radiobākas) netiks ierīkots, pārējā Atradnes daļā pagaidu valnis būs līdz 2 m augsts, bet Atradnes D malā 5 m augsts⁴⁴. Ņemot vērā minēto, prasības par derīgo izrakteņu ieguves secību Atradnes teritorijā un pagaidu vaļņa ierīkošanu izvirzāmi kā obligāti nosacījumi Paredzētās darbības realizācijai. Sagatavojot Ziņojumu secināts, ka piemērotākā vieta tehnoloģiskā laukuma izvietojumam ir Atradnes A pusē pie Autoceļa A-17, vienlaikus norādāms, ka šāds tehnoloģiskā laukuma izvietojuma risinājums izriet arī no LGS noteiktajiem nosacījumiem⁴⁵, kuri būs jāievēro realizējot Paredzēto darbību. Līdz ar to Birojs uzskata par samērīgu noteikt, ka Ieguves projekts, kā arī rekultivācijas projekts, jāsaskaņo ar LGS.
- 6.9.3.5. Ziņojumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību (Ziņojuma 3.6. nodaļa), identificētas tuvākās ĪADT un citas dabas vērtības (skat. arī šī atzinuma 3.2.9. un 3.2.10. punktus). Veicot novērtējumu konstatēts, ka Darbības vietā un tās apkārtnē nav reģistrētas īpaši aizsargājamas sūnu un vaskulāro augu sugas, tuvākie ES nozīmes biotopi atrodas vismaz 1 km attālumā uz Z ZA no Atradnes. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar DAP datu sistēmu “Ozols” Darbības vietā un tās apkārtnē nav reģistrēti īpašu aizsargājamo sugu novērojumi un nav izveidoti mikroliegumi. Attiecībā uz Darbības vietu sertificētā sugu un biotopu eksperte savā atzinumā norāda, ka *“plānotās darbības teritorijā dominē lauksaimniecībā izmantotas zemes, apsekošanas laikā – rapšu tīrums. Piegulošās teritorijas arī veido aramzemes un tīrumi.”* Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs nekonstatē, ka Paredzētās darbības realizācijai būtu izslēdzoši faktori, kas varētu radīt būtisku ietekmi uz Darbības vietā un tās apkārtnē esošajām dabas vērtībām. Atbilstoši novērtējumam, Paredzētās darbības un tai piegulošajā teritorijā nav konstatēti vērtīgas vai aizsargājamas ainavas, kuras varētu tik ietekmētas.
- 6.9.3.6. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar citiem ar Paredzētas darbības realizāciju saistītajiem aspektiem, Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**

- a) Pirms derīgo izrakteņu ieguves projekta saskaņošanas ar Dienestu, projekts papildus jāsaskaņo arī ar LGS.**

⁴² TIAN 129. punkts.

⁴³ TIAN 267.3. punkts.

⁴⁴ Skatīt šī atzinuma 3.3.2. punktu.

⁴⁵ Viens no LGS izvirzītajiem nosacījumiem nosaka, ka *Teritorijā ar rādiusu 400m līdz 600m no radiobākām virs esošās un plānotās zemes līmeņa atzīmes drīkst atrasties pastāvīgas metāla būves, uzbērums vai liel-gabarīta tehnika ar maksimālo augstumu 8m* (Ziņojuma 4. pielikums).

- b) Derīgo izrakteņu izstrāde uzsākama Atradnes A daļā, teritorijā, kas atrodas pēc iespējas tālāk no radiobākām.**
- c) Atkarībā no realizējamās alternatīvas tehnoloģiskā laukuma izvietojumam Atradnē jāatbilst Ziņojumā vērtētajam un ieguves projektā saskaņotajam.**
- d) Atradnes ZR daļā 250 m zonā no radiobākas nav pieļaujama virskārtas un augsnes, kuru paredzēts izmantot karjera rekultivācijā, vaļņa ierīkošana. Gar Atradnes D malu ierīkojot valni tā augstums nedrīkst pārsniegt 5 m augstumu, pārējā Atradnes daļā vaļņa augstums nedrīkst pārsniegt 2 m augstumu.**
- e) Atradnes rekultivācija kopumā veicama saskaņā ar Ziņojuma 2.3.4. nodaļā paredzētajiem risinājumiem.**
- f) Derīgo izrakteņu transportēšanai izmantojamo pašvaldības ceļu uzturēšana saskaņojama ar Pašvaldību.**

Kopumā Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izsvērusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos ietekmes aspektos, tajā skaitā – gaisa kvalitātes, trokšņa, ietekmes un ietekmes uz lidojumu drošību. Balstoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Tukuma novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu, kā arī iestādēm, kas vēlāk lems par dažādu administratīvo aktu izdošanu attiecībā uz Paredzētās darbības pieļaujamību un prasībām tā īstenošanai.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*